A°. 1836. N°. 153.

ARNHEMSCHE COURANT.

Dingsdag den 20 December.

FRANKFORT, den 17den December.

Van de Russische grenzen wordt den 24sten November het volgende geschreven: « Het is bijna reeds eene gewoonte geworden, de buitenlandsche staatkunde van een rijk naar deszelfs staatsgestel en grondbeginselen van binnenlandsch bestuur te beoordeelen. Naar dit dwaalbegrip werden de groote Europische mogendheden in twee vijandige legermagten verdeeld, en verwachtte men met ongeduld eenen strijd op leven en dood. Dan de mogendheden zagen haar gemeenschappelijk belang beter in. Er kwam geen beginsel-oorlog, maar toenadering, maar rustig afwachten, genoegen-neming met hetgeen naar de wederzijdsche omstandigheden mogelijk en uitvoerbaar was, inschikkelijkheid. Het behoud van den vrede is het zegenrijkste gevolg van deze gematigdheid. De woelige partijen hadden zich misrekend, en uit wrevel schreeuwden zij nu over temporiserende arglistigheid der Noordsche staatkunde, over afval der Whigs, over kleingeestigheid der Tuilerien. Dan de ergste uitvallen van de partij-woede moesten Rusland treffen. De Russische staatkunde had hare liberale perioden, toen zij de oproeping aan de Duitschers uitvaardigde en het absolutismus van de Bourbons door het charter beperkte, toe zij zelf eene constitutie verleende, terwijl zij later de Helleensche vrijheid met Russisch bloed bevocht. Maar de Poolsche revolutie scheidde Rusland van Engeland en Frankrijk, en deswege putten de factien zich thans uit in hatelijkheden tegen Rusland, hetwelk gezegd wordt door onverzadelijke veroveringszucht beheerscht te worden. Rusland heeft veroverd en zich met vele veroveringen sedert *Iwan I* vergroot. Wie zou dit willen loochenen, terwijl Rusland dit met alle groote rijken gemeen heeft! Dan Ruslands veroveringen dagteekenen gezamenlijk van eenen tijd, toen nog niemand het geluk van regtvaardige wapenen en de verstandige tebaatneming van luisterrijke overwinningen voor eene schending van het volksregt verklaarde. Ook hebben Ruslands veroveringen het stelsel van het evenwigt noch gestoord noch bedreigd; want Rusland wist wat het aan de handhaving van dit stelsel verschuldigd was, en gaf derhalve vrijwillig de veroveringen terug, door welke hetzelve wankelend kon gemaakt worden. De vredesverdragen van Jassy, Bucharest en Adrianopel leverden het voldoendst bewijs op, dat Rusland het ast en neutraal bestaan van het Fransche rijk als noodzakelijk voor het Europisch evenwigt beschouwde, en de staatkunde van *Peter den Groote* heeft laten varen. Uit dien hoofde gebood het den aangematigden pretendent *Ibrahim*, de wapens neder te leggen; uit dien hoofde bespoedigde Rusland de overgave van Silistria, en gaf deze vesting over, sterker dan te voren en met een geschenk van honderd Russische kanonnen. Uit dien hoofde zou het ook dan Sultan niet beletten, zijne hoofdstad door kapitein *Steevens* te laten versterken, als *Mahmud* oordeelen mogt, deze verschansingen tegen Rusland, den eenigen redder en beschermer van zijn rijk, noodig te hebben. Rusland weet, dat het zijne uiterste grenzen tegen over Europisch Turkije reeds ingenomen heeft, en dat het bezit van Konstantinopel aan zijne nationale eenheid, dezelfde vernielende grondstof zou mededeelen, waardoor het Romeinsch-Grieksche rijk een zoo gemakkelijke prooi van Gothen en Turken werd. In zoo verre miskent men geheel Ruslands staatkundig doorzigt, de Russische vaderlandsliefde en het Russische nationale belang, wanneer men aan Rusland nog de verovering van Konstantinopel wil toeschrijven. Dan, Rusland moeten behoeve van de Engelsche en Fransche dagbladen, eene toomelooze eerzucht bezitten, en het moet volstrekt veroveren willen, zoo dan al niet Turkije, althans de Britsch Oostindische kolonien. (Hier wordt aangetoond, dat zulks ook het geval niet is) Rusland zou in het militair bezit van het kanaal van den Eufraat en de daaraan gepaarde beheersching van de Perzische golf een veel nader en gewigtiger belang vinden dan in het bezit van Konstantinopel en de bedreiging der Britsche kolonien. En desniettegenstaande, in plaats van dit groot militair en handelsbelang baatzuchtig te zoeken, heeft Rusland de uitvaardiging van den ferman voor de Engelsche Eufraat-expeditie ten nadrukkelijkste ondersteund. Destijds beweerde de Onder-Koning van Egypte, met aanvoering van gewigtige daadzaken, dat Engeland onder commerciele voorwendsels de baan ter verovering van Syrie en der Oosterlijke pachalieks wilde schoon maken. Desniettemin bood Rusland aan Engeland de hand, om de gemeenschap met deszelfs Oostindische kolonien te bevorderen en voor den Engelschen handel een nieuw kanaal te openen. Rusland heeft nog in lang met Engeland geene wedijverende belangen in Azie. De Asiatische handelswegen, die Rusland bezit, zijn nog op verre na niet zoodanig te baat genomen, dat de Russische handel er nieuwe zou moeten opzoeken. En gelijk het in een mercantiel opzigt het geval is, dat de Russische en Engelsche belangen elkander niet kruisen, zoo geldt ook hetzelfde van het staatkundige, met uitzondering alleen van Perzie. Daar zich in dit rijk beide gemelde staten met hunne wederzijdsche verdedigingslinie ontmoeten, zou ook hier eene vaste en erkende neutraliteit de Russisch-Britsche belangen afscheiden, bijaldien de verwarde toestand van Perzie hier niet in den weg stond. Zoo blijft er dan niets overig, dan dat aan het hof van Teheran de Russische en de Engelsche invloed tegen elkander opweegt, gelijk hij sedert jaren opgewogen heeft, zonder dat de eene of andere het tot eene duurzame en uitsluitende suprematie gebragt heeft. Het zal ook van zulk eenen uitsluitenden vreemden invloed in Perzie nimmer zake kunnen zijn, zoo lang dezelve niet door de wapens in het land of door eene aanzienlijke legerschaar op de Perzische grenzen te weeg gebragt wordt. Doch de Russische Kaukasische armee is niet eens 30,000 man sterk, en het klimaat, het bezwaarlijke vervoer en schaarschte aan levensmiddelen beletten de vergrooting van dezelve. De Russische gezant te Teheran heeft dus slechts bij voortduring den Engelschen invloed te beperken. Dit bevestigt den vrede in Asia, waaromtrent de heer *Elice* gewis de meest geruststellende berigten naar Europa zal gebragt hebben. Rusland heeft met Engeland, in Asia zoo goed als in Europa, wederzijdsche even sterke materiele belangen. Beide staten kennen dezelven te wel, dan dat zij hunne vriendschappelijke betrekkingen, wegens een toch niet eenig ... onderscheid hunner staatkundige begrippen en beginselen, welke daarbij naast elkanderen zeer wel bestaan kunnen, zoo ligtvaardig zouden laten varen. Deswege kan het ook over 't algemeen voor Rusland geheel onverschillig zijn, of een Tory- of een Whigministerie aan het roer is. Noch het eene noch het andere zal de Engelsche nationale belangen aan zijne vlugtige hartstogten opofferen."

— Volgens berigten uit Konstantinopel, zouden er onderhandelingen tusschen de Porte en den Onder-koning van Egipte, over het regt van opvolging der afstammelingen van *Mehemed*-Ali, plaats hebben.

De pest rigt tegenwoordig groote verwoesting te Konstantinopel aan. Er sterven elken dag meer dan 1000 personen.

— Uit Weenen wordt den 9den dezer gemeld, dat de Keizer ongesteld is.

— De Aartshertogin *Theresia*, bruid van den Koning van Napels, voorziet zich bij voorkeur van inlandsche voortbrengselen. Dit geeft te Weenen te meer genoegen, omdat het onder de voornamen aldaar de gewoonte begon te worden, om bij dergelijke gelegenheden de bestellingen in Frankrijk te doen.

Naar men verneemt heeft de Koning aan zijne aanstaande gemalin maandelijks 4000 dukaten speldegeld, en, ingeval zij onverhoopt weduwe mogt worden, een paleis met een inkomste van 12,000 dukaten maandelijks toegekend.

— Berigten uit Napels van den 1sten dezer melden, dat de cholera thans aldaar aanmerkelijk aan het afnemen is. Van den 2den October tot den 29sten November zijn in die hoofdstad 8049 personen door deze ziekte aangetast en 4551 daaraan gestorven.

— Te Munchen is de cholera thans ook voortdurend aan het afnemen.

— Prins *Lodewijk Buanaparte* heeft eenen tweeden brief aan zijne moeder in Zwitserland geschreven. Hij meldt daarin, dat hij, in Noord-Amerika aangekomen zijnde, het land zal doorreizen, om zich eene woonstede uit te kiezen. Hij wil zich op den landbouw toeleggen en zijnen oom *Jozef* verzoeken, hem eenig land te verkoopen. Zoodra hij dan ziet, dat zijne moeder, zonder gevaar voor hare gezondheid, zijne afzondering deelen kan, zal hij eerste zijn om haar te verzoeken de reis te ondernemen. Het weinige geld, dat hij te Straatsburg had, (6000 fr.) zal men hem weder ter hand stellen.

PARIJS, den 16den December.

Heden deelt de *Moniteur* het rapport van den maarschalk *Clausel* over den togt naar Constantine mede. Daaruit blijkt, dat de bij het eerste onvolledige telegrafische berigt, opgevatte meening, alsof het Afrikaansche leger die stad verlaten zou hebben gevonden, ongegrond is geweest; maar dat integendeel dit leger, na eenen, ten gevolge van het slechte weder, hoogst rampspoedigen togt zeer verzwakt voor die stad is aangekomen, daar tegenstand heeft gevonden, dezelve vruchteloos beschoten heeft en spoedig, wegens het weder en gebrek aan levensmiddelen, den terugtogt heeft moeten aannemen.

Het rapport van den maarschalk *Clausel* komt hoofdzakelijk hierop neder: den 13den November ging men, bij goed weder, van Bona naar Constantine met 7000 man op marsch. Naauwelijks echter had de armee haar eerste bivouac te Bou-Afra opgeslagen, of er viel een zware regen. Den 14den kwam de zon weder te voorschijn en legerde men zich aan gene zijde van den berg Monara. Den 16den bleef het weder gunstig en werd dus de togt voortgezet. Den 19den kwam men te Raz-Oued-Zenati aan, zonder andere bezwaren dan die van het terrein te hebben moeten overwinnen. De bevolking langs den weg was geheel vreedzaam. Maar met den 19den begon er een verschrikkelijk lijden voor de armee. 's Nachts viel er sneeuw en hagel; het nat-koude weder hield aan en men was aan al de gestrengheid van eenen Russischen winter blootgesteld. Constantine lag in het gezigt, maar men wanhoopte reeds onder deszelfs muren te zullen aankomen.

Den 20sten ging men nogtans op marsch, en kwam bij het *Monument* van Constantine aan, waar men echter stil moest houden. De koude was zoo erg, dat vele manschappen de voeten bevroren en vele anderen 's nachts stierven. Door kracht van voorspan kwam eindelijk de bagaadje aan, en men trok de Bou-Mezzoug over. Die rivier was zeer opgezwollen en de manschappen stonden tot aan hun middel in het water; velen zouden er bij omgekomen zijn, zonder den ijver en bijstand der kavallerie. Onderscheidene paarden verdronken; doch toch kwam de armee aan de overzijde en eenige uren daarna vatte men post onder de muren van Constantine. Er werden troepen afgezonden om de poort Er-Rahba, het zwakke punt van de ... door de natuur versterkte stad, te blokkeren. De vijandelijkheden namen en begon

door de Arabieren aangekondigd door het lossen van twee 24 ponders en het ophijschen der roode vlag.

De Bey *Achmet* had de verdediging der stad aan zijnen stedehouder *Ben Aissa* opgedragen. Op de ingezetenen niet kunnende rekenen, had hij er een garnisoen van 12 à 1500 Turken en Kabijlen ingebragt, die volkomen besloten waren om ze te verdedigen. De brigade der voorhoede trok naar de hoogten en veroverde ze op de Kabijlen, die uit de vesting waren gekomen. Men vatte er post onder het geschut der Arabieren; terwijl van den Franschen kant de poort van *El Cantara* den ganschen dag van den 22sten beschoten werd. Gedurende dien dag weerstond de brigade der voorhoede ook de met de Turksche infanterie vereenigde Arabieren, die de poorten waren uitgetrokken, welke wij niet bezetten konden, omdat wij maar 3000 man meer onder de wapens hadden. Bij den tegenspoed kwam nog, dat een gedeelte van het 62ste regement, ziende dat de voertuigen met levensmiddelen, die ingezakt waren, niet konden verplaatst worden, de levensmiddelen plunderden, en de vaten wijn en brandewijn opensloegen, juist toen men zich gereed gemaakt had, om dezelve op muilezels te vervoeren. Het weder bleef verschrikkelijk. De sneeuw viel in groote vlokken en het was uiterst koud. De plaats moest nu met geweld [illegible] De eerste [illegible] werden beschikkingen gemaakt om ook de tweede te verbrijzelen, en alzoo in de stad te komen; maar het werk ging traag voort, omdat de manschappen der genie reeds 36 uren in het slijk, zonder vuur en zonder rust, hadden doorgebragt. Den 23sten werd de stad beschoten terwijl de voorhoede zegepralend aanvallen van den vijand doorstond. Om de aandacht van het garnisoen af te trekken en de ingezetenen te verschrikken, had den 's nachts twee gelijktijdige aanvallen plaats; maar uit de vesting werd aanhoudend gevuurd; vele manschappen vielen, en de genie verklaarde dat de voortzetting der werken moest gestaakt worden. Daarop werd nog dien zelfden nacht den terugtogt verordend.

De eerste dag van den terugtogt was moeijelijk, daar het gansche garnisoen en een groot aantal Arabische ruiters ons woedend aanvielen, inzonderheid echter de achterhoede. Die aanvallen werden nogtans telkens afgeslagen met aanmerkelijk verlies aan de zijde des vijands. Den 25sten legerde men te Oued-Falaga, na de herhaalde aanvallen der Arabieren steeds afgeslagen te hebben. Den 26 kwam men te Sidi-Tamtam. Het getal vijanden was aanmerkelijk verminderd. Den 27sten [illegible] de Arabieren steeds afwerende, eene bergengte door. [illegible] achter, terwijl den 28sten zich ook de nog [illegible] verwijderden.

De troepen hebben al het geschut, en alle legerwagens, die niet gebroken waren, teruggebragt, en voorts alle zwakke, zieke of gekwetste soldaten medegevoerd. Te Guelma is een garnisoen achter gelaten, al hetgeen waar tot eene tweede expeditie noodig is verzameld kan worden, alvorens tot de uitvoering over te gaan.

Den 30sten November is het overschot der armee te Bona teruggekeerd. De generaal *Trezel* behoort onder de gekwetsten.

— De hertog van Nemours is, volgens een telegrafisch berigt, te Toulon wedergekeerd.

AMSTERDAM, den 18den December.

Beurs van den 16 December.

Het aannemen der begrootings-wetten in onze Kamers, is op het standpunt onzer binnenlandsche effecten geheel zonder invloed gebleven. Zelfs waren dezelve nog iets flaauwer en is weinig handel daarin gedreven.

Beurs van den 17 December.

De omzettingen, welke heden in publieke effecten gedaan zijn, verdienen geene vermelding; ook was er volstrekt niets nieuws bekend.

[illegible] *Blijvende prijzen.*

Holland, 2½ pCt. [illegible] 5 pCt. [illegible] kansbiljetten 22⅞; oud sijndicaat 93⅞; dito nieuwe 76½; handelmaatschappij 178⅝, ¼.

Spanje, Ardoins 19¾ à ⅞.

Effecten-Societeit van 18 December.

Uit Spanje wilde men weten, dat Bilbao door de Carlisten weder naauw geblokkeerd wordt; ook zou de beruchte *Gomez* weder belangrijke voordeelen op de Christino's behaald hebben.

De handel was heden niet noemenswaardig, eenige weinige postjes 2½ pCt. zijn à 53¹⁄₁₆, kansbiljetten à 22⁷⁄₁₆ en Ardoins à 19⅝, ⅞, ¹¹⁄₁₆ afgegeven.

Mengelwerk.

Vergelijking van den Spaanschen Opstand in 1520, met den Ontwikkeling in 1836.

(*Tweede Artikel.*)

Na, in een voorgaand artikel, het doel der beide gebeurtenissen vergeleken te hebben, gaan wij thans over, om het *beleid* en de *waarschijnlijke gevolgen* derzelve [illegible]

Het *algemeen beleid van zaken* werd in 1520 gevoerd in naam eener Koningin, die slechts in enkele zeldzame vlagen bij haar verstand, doorgaans krankzinnig was. In 1836 regeerde (in naam alleen) ook eene Koningin, wier verstand en schranderheid meer dan gewoon zijn, maar dan ook hare achtbaarheid door min zuivere zeden niet weinig verzwakt wordt. Maar JOANNA boezemde medelijden, in MARIA CHRISTINA haat bij velen. Men mag het er echter voor houden, dat het personele karakter der Koninginnen minder afdeed, daar men, in beide gevallen, in 1520 wegens hare verstands-zwakte, in 1836 wegens hare staatkundige magteloosheid, slechts in beider *naam* handelde.

Het *beleid des oorlogs*, door de opstandelingen in 1520 gehouden, getuigde zekerlijk niet van groote krijgskundige talenten huns eersten veldheers GIRON. Hij wilde den opstand bevestigen en den tegenstand des adels en der Koningsgezinden [illegible] partij, door de inneming hunner hoofdvesting *Medina del Rioseco*, in eens verlammen. Dit plan zou niet slecht geweest zijn, indien hij maar zijne eigene hoofdplaats *Tordesillas*, waar zich de stedelijke afgevaardigden en de Koningin bevonden, beter gedekt had. Doch nu liet hij, door de onverschoonlijkste achteloosheid, deze verrassen, en hierdoor bekwam de opstand terstond eenen doodelijken slag. Nu werd GIRON afgezet en door PADILLA vervangen. Dergelijke pogingen der constitutionelen van 1834 en 1835 [illegible] VALDEZ, MINA, CORDOVA en wie [illegible] hebben bekleed, zonder dat zulks eenen eenigzins gunstigen invloed op hunne zaken had, — vertoont ons de geschiedenis onzer dagen.

Wij erkennen het: de tegenstand der *Communero's*, of gemeenten, tegen de vereenigde edelen en Koningsgezinden duurde nog geen half jaar (tot aan de nederlaag bij *Villalar*) en de burgeroorlog tusschen de *Christino's* en *Carlisten* duurt nu reeds in het vierde jaar, zonder dat eene partij eene beslissende meerderheid heeft erlangd; doch de omstandigheden waren ook geheel verschillende. Oorspronkelijk bestond de partij van don CARLOS slechts uit eenige bergbewoners van *Biscaje* met de naburige kleine provincien, en uit *Navarra*, die men dacht, dat spoedig verpletterd zou worden. Zekerlijk heeft zijne tegenwoordigheid, daar hij door zijne aanhangers als wettig Koning van *Spanje* erkend wordt, op het oorlogs-tooneel aan de partij der *Carlisten* grooten moed ingeboezemd; maar kan de tegenwoordigheid van een eenig man, kan al de zedelijke kracht, die hij vermag in te boezemen, opwegen tegen de geheele geregelde krijgsmagt en al de gewapende burgerijen van negen tiende van *Spanje*, tegen drie bondgenooten zijner tegenstanders, zoo als *Engeland*, *Frankrijk* en *Portugal*, die zich daarbij verbonden hebben [illegible] ook niet openlijk, ten minste door alle andere middelen [illegible] tusschenkomst. En daartegen stelle men, in 1520 (even als in 1836 de eerst zoo zwakke *Carlisten*) den geheelen [illegible] Spaanschen Adel, gehard en volleerd door de oorlogen van *Granada*, *Napels* en elders tegen *Frankrijk*; den Adel, verbitterd over de hardnekkige weigering der burgerijen om tot schikking te komen, en versterkt met de, door het regentschap der Koningin geworvene benden, — en, aan de andere zijde, een aantal ongeoefende burgers, bijkans zonder ruiterij! Waarlijk, dat PADILLA met de zijnen nog zoo lang tegenstand hebben geboden, dat het hun gelukt is bij *Cigales*, bij *Ampudia*, bij *Fuentas* voordeelen te behalen en de stad *Labeton* te bemagtigen, is nog te verwonderen! Maar de nederlaag bij *Villalar* was beslissend: de verstrooide burgers konden niet worden herzameld. PADILLA waagde moedig in dien slag zijn leven; hij werd gevangen en stierf op het schavot, maar als martelaar voor het vaderland! — Behalve *Toledo*, viel nu geheel *Spanje* den Koning in handen. De verdediging dier stad en van het kasteel, gedurende tien maanden, door eene *vrouw*, is zulk een zonderling heldenfeit, dat het niet onder de gewone voorvallen kan worden begrepen, en dus niet met den oorlog van 1836, als iets dat men in dezen zou kunnen verwachten, mag vergeleken worden.

Maar ook buitendien is de oorlog der *Carlisten* in *Spanje*, vooral van het oogenblik af, dat de soldaten de constitutie van 1812 aan de Koningin hebben opgedrongen, eene reeks van jammerlijkheden. Niet een enkel groot militair karakter heeft zich, gelijk bij honderden in de Fransche omwenteling, bij de *Christino's* ontwikkeld. Men kan echter aan de vorige veldheeren nog slechts werkeloosheid of nederlage in het *gebergte*, waar de rotsbewoners, gewoon aan den *Guerilla*-krijg, alles in hun voordeel hadden, toeschrijven; na de uitroeping der republikeinsche constitutie hebben zich de *Carlisten* in de *vlakte* gewaagd. Ondoelmatige heen- en wedertogten, schandelijke wreedheid, lafhartigheid, praalzucht en gebrek aan krijgstucht hebben van toen af om strijd de benden der *Christino's* gekenmerkt. Terwijl hun afgodisch vereerde MINA werkeloos blijft in *Barcelona*, of slechts even daaruit trekt, om zich door bloedige daden en het plegen of gelasten van wreedheden meer en meer vijanden te verwekken, laat RODIL de *Carlisten* geheel *Spanje*, even als ware het eene geregelde militaire wandeling, doortrekken. Het ongeluk wil, dat de *Carlisten* daarbij even zulke bekwame, als de *Christino's* ellendige veldheeren hebben. In plaats van den gesneuvelden, dapperen ZUMALA-CARREGUY, verschijnen [illegible] VILLARREAL en GOMEZ. De laatste, een partijganger zoo als er [illegible] trekt eerst uit *Biscaje* ongehinderd de zeekust langs naar [illegible] alles in rep en roer; keert terug door *Arragon*, [illegible] de grenzen van *Castilie*; wordt daar (zoo het heet) geslagen [illegible] zich des niettemin in *Murcia*, in *la Mancha*, in *Andalusien* [illegible] hoofdstad van *Spanje*, *Cordova*, [illegible] verspreidt doodelijken schrik tot in *Sevilla*, van waar de [illegible] naar *Cadix* vlugten, en in *Mallaga*, de stad der [illegible] zoo lafhartig tegen gewapenden, als vreesselijk moedig tegen weerlooze overheden. Doch dit is niet genoeg: RODIL, die zegt den vlugteling GOMEZ te vervolgen, blijft steeds op eenen eerbiedigen afstand van hem verwijderd; de partijganger rukt ten tweeden male [illegible] *Cordova*, verlaat het andermaal ongestoord, en voert nu zijnen [illegible] op verscheiden honderd muilezels, (waaronder [illegible] geld beladen) over het zeer moeijelijke gebergte der *Sierra Morena*, hetwelk de Mooren bijna *twee eeuwen* tegen de Christenen verdedigde, gelijk de Spaansche opstandelingen *twee jaren* tegen de Fransche legers, *geheel ongemoeid* met zich mede. Zelfs voor den [illegible] der hebzucht zijn de *Christino's* te lafhartig! Nu valt GOMEZ

in *Estramadura*; brandschat die provincie in de volkomenste veiligheid; bezet verscheidene aanzienlijke steden, verontrust Portugal, en trekt nu andermaal over het gebergte naar *Andalusien*, waar hij zich tusschen *Sevilie* en *Cordova* plaatst, en beide steden bedreigt. Ondertusschen wordt, aan het tegenovergestelde einde des Rijks, *Asturien*, door eenen anderen partijganger der *Carlisten*, don PABLO SANZ, andermaal bezet, doch weder verlaten, om mede te werken tot het beleg van *Bilbao*. Immers, nadat het eerste beleg voor twee jaren door den dood van ZUMALA-CARRAGUY was opgeheven, gevoelen zich de *Carlisten* thans sterk genoeg, om hetzelve andermaal te beproeven. De *Cristino's*, meesters van nog verreweg het grootste gedeelte des lands, weten, dat het bezit van *Bilbao*, de eerste aanzienlijke stad in het noord-oosten van *Spanje*, voor CARLOS van onberekenbaar veel gewigt is, en toch wagen zij het niet, regtstreeks tot ontzet op te rukken. Hun opperhoofd, ESPARTERO, wendt zich, langs vele omwegen, naar de zee; doch is daarom niet in staat, de stad te ontzetten. De Engelschen, als *hulpbenden in Spanje* gekomen, doen niets dan de twee steden *St. Sebastiaan* en *Passage*, waarschijnlijk voor zich zelven, te bezetten en te versterken, doch voor het ontzet van *Bilbao* willen zij geen man missen! Het Fransche vreemden-legioen weet van niets dan van plunderen, moorden en blaken: niet van vechten. Valt *Bilbao*, zoo kan het gehecle land, tot den *Ebro* toe, geen tegenstand meer bieden. En terwijl RODIL (dien men eindelijk genoodzaakt is, af te zetten) de brommendste proclamatien uitvaardigt, [illegible] heen- en wedertrekken, [illegible] van den ouden en nieuwen tijd vergeleken worden, — lijden deze arme lieden het grootste gebrek aan eten en *schoenen*: zoo dat een Madridsch dagblad uitroept: « lieve Hemel, geef ons schoenen!" « Aan de mobiele nationale gardes," zeggen de ingezetenen, die zij uitzuigen, « is niets mobiel dan hunne kaken!" Een andere troep zet zijnen bevelhebber af, omdat die voor hunne behoeften niet zorgt, en de regering keurt die afzetting goed. Dit is haar zekerlijk gemakkelijker, dan de troepen te voeden en te betalen!

Immers het *beleid der geldmiddelen* is niet beter dan dat des oorlogs. Donna MARIA PADILLA nam, in hare heldhaftige verdediging van *Toledo*, terwijl er volstrekt geen geld meer was, een klein gedeelte van de schatten der kerken, doch slechts om den dringenden nood, als uitzondering en met godsdienstige plegtigheid, als eene leening voor het Vaderland. In *Spanje* worden niet alleen de monniken, eerst gedeeltelijk met de kloosters verbrand, daarna gezamenlijk daaruit verdreven, om gebrek te lijden, terwijl de staat zich zonder vergoeding meester [illegible] hunne bezittingen, even als later van de schatten der kerken, en wel in die mate, dat de Fransche gezant verzoeken moet, ten minste in *zijne* kerk het noodige voor de godsdienst-oefening te laten. Doch de staat wordt daarom toch niet rijker. Hij schrijft eene gedwongene geldleening en eene ligting van 100,000 man uit, waarvan zich ieder voor geld kan vrijkoopen. Maar dit alles baat zoo weinig, dat men met November 1836 verklaren moet, *de interessen niet te kunnen betalen*. Eerst worden schuldbrieven op het eiland *Cuba*, naderhand, toen de schuldeischers daartegen protesteerden, *bons* over 6 en 12 maanden op de (altijd ledige) schatkist uitgegeven. De minister MENDIZABAL, [illegible] *zonder* [illegible] *alles te zullen betalen*, moet die onteerende besluiten tot staatsbankeroet nemen. De niet-betaling der nationale, der Fransche en Engelsche troepen is het gevolg van dezen ellendigen toestand der schatkist, en tevens de oorzaak van den ellendigen loop des oorlogs voor de *Christino's*. Terwijl dus hare troepen, door gebrek aan levensmiddelen, kleeding en schoeisel, niets doen kunnen, worden de provincien wijd en zijd door de *Carlisten* op brandschatting gesteld, en dus van de middelen beroofd, om de belastingen te betalen. Ziedaar den toestand van *Spanje!*

Wat is nu de waarschijnlijke uitkomst? Zal de constitutie van 1812, even als de opstand der *Communero's* in 1520, te niet gaan en plaats maken voor den ouden regeringsvorm? Dit zal afhangen van de *volharding* der tegenwoordige bewindslieden in hunne gehechtheid aan de constitutie van 1812, even als die der Spaansche Junta van 1520 en der bewindslieden van 1823, in *alle* hunne eischen, zonder eenige toegevendheid voor de gebiedende omstandigheden. In beide de genoemde gevallen was die volharding voor de Spaansche liberalen noodlottig, en zal dit gewis weder zijn, in geval de heerschende partij de demokratische constitutie van 1812 niet eenigzins wijzigt door eene Kamer der Pairs, en door vermeerdering der Koninklijke magt, ten einde bij mogelijkheid te *kunnen* regeren. Indien de Cortes verstandig genoeg zijn, zich hiertoe te laten vinden, dan zal ongetwijfeld *Frankrijk* en *Engeland* met meer deelneming zich de zaak van *Spanje* aantrekken, hetzelve als eenen beschaafden, door algemeen aangenomen constitutionele vormen bestuurden staat aanmerken, en, hetzij door krachtdadige bemiddeling, of door dadelijke tusschenkomst, een einde aan den verwoestenden burgerkrijg maken. Doch in dat geval moet niet de staatsvorm op het papier verbeterd, maar ook alle wanorde afgeschaft; de menschelijkheid omtrent vijanden, vooral gevangenen, weder hersteld; alle volks-opstanden door gestrenge straffen geweerd; de moordenaars met den dood gestraft; de gevoelens des volks door ontzag voor de eeredienst gespaard, en in de geldmiddelen en het krijgs-beheer ten minste eenige orde gebragt worden. Geschiedt dit alles niet; is het uit den aard der zaken onmogelijk, — zoo mogen wij gerust voorspellen, dat een zoodanige jammerlijk verdeelde, aan de luimen van het gemeen en van het krijgsvolk overgelatene, van alle hulpmiddelen verstokene en eerlang [illegible] van alle zijne bondgenooten verlatene Staat niet op den duur *kan* bestaan; — [illegible] *Carlisten*, bij welke meer orde en eenheid heerscht, waar zich veel betere veldheeren aan het hoofd der troepen bevinden, en haar (uit eene onbekende bron) de noodige geldmiddelen onbelemmerd schijnen te vloeijen, terwijl men orde, ondergeschiktheid en geestdrift voor de zaak bij de krijgslieden vindt, — dat zulk eene partij eindelijk wel de zege weg *moet* dragen. Doch wat zal *dan* het gevolg wezen? Helaas! misschien hetzelfde als in 1520. Koning KAREL V moge, even als *Keizer* KAREL V, zich in het straffen zacht en gematigd betoonen; zal hij ook zijne hoogst verbitterde aanhangers van vervolging kunnen terughouden? Zal hij niet de ketenen van dan geest, die *Spanje* tot het midden der achttiende eeuw zoo veilig het overige *Europa* terug deden blijven, op nieuw smeden, of door de geestelijkheid doen smeden, gelijk in *Spanje* onder Keizer KARELS zoon? Ware dit zoo, dan moest men het aan de overdrijving en buitensporigheid aan den anderen kant der zich noemende Spaansche liberalen wijten, die inderdaad de onverdraagzaamsten van alle menschen zijn. —

Nepotismus, Provincialismus.

Vóór 1795 werd er in het algemeen over *Nepotismus* geklaagd, en dit *nepotismus* bestond alsloen, getuige de familie-regeringen van dien tijd, in de steden, en het bekleeden van een en hetzelfde staatsambt, dikwerf eeuwen lang door de leden van een en hetzelfde geslacht.

Maar zijn wij thans, onbevooroordeeld gesproken, ten dien opzigte veel verbeterd? — Vraag het aan de publieke opinie, onlangs bij het vernemen van eenige benoemingen luider dan immer zich hebbende doen hooren, en zij zal u voor waarheid antwoorden: dat heden niet alleen *Nepotismus* maar *Provincialismus* bij het begeven van ambten heerscht; dat een zeker hoog ambtenaar door zijne onbeschoftheid, of liever door zijn gebrek aan opvoeding algemeen, ja te veel, bekend, niet vraagt naar de kunde van den aanzoeker om eenige betrekking, maar wel of hij hem eenigzins door bloedverwantschap bestaat, of wel van dezelfde Provincie met hem is.

Zoo plaatste hij zijnen schoonzoon, wegens zijne domheid door eenen zekeren hoogleeraar, nog wel [illegible] openlijk aan de kaak gesteld, en wist zijnen zoon te verheffen, onder den naam van *domme Phlip* op de Hoogeschool alom bekend, — terwijl hij nog onlangs iemand deed benoemen, van welken men niets anders wist, dan dat hij zwaar op elke marktschaal woog, en een inboorling van zijne provincie was.

Geen wonder dan ook, dat de algemeene denkwijze zich luide over dergelijke benoemingen deed hooren, [illegible] het publiek daarover werd geuit.

« Wanneer wordt gij de schoonzoon, de neef, enz. van P . . . . ? Jammer dat gij geen inboorling van die provincie zijt, of uit dezelve geen lid der Staten-Generaal tot voorspraak hebt!!" zoo klonk het alom.

Daar nu door dergelijke benoemingen de eerbied verloren gaat, met welken ambtenaren behooren omgeven te zijn, en bij zorgelooze tijden het schip des staats gevaar loopt door onbekwame handen te worden verzeild, zoo gelooven wij het een dure pligt, dergelijke waarachtige daadzaken, welke niemand zal ontkennen, openbaar te maken, opdat men niet uit de stilzwijgendheid van het publiek het gevolg trekke, dat men in het constitutioneele Nederland naar willekeur kan handelen, en geene openbare meening heeft te vreezen.

Door behoorlijke controle van dergelijke handelingen, kunnen alleen het *Nepotismus* en *Provincialismus*, welke, na reeds eenmaal ons dierbaar vaderland op den rand des verderfs te hebben gebragt, zich dreigen te verheffen, worden tegengegaan.

Het kan nimmer de bedoeling van onzen kundigen en braven Koning zijn, om bij het begeven van posten, in welk gewest dan ook, te vragen, of iemand Hollander, Gelderschman, of Stichtenaar zij, maar wel, wie de bekwaamste en meest geschikte tot deze of gene betrekking is.

Deszelfs dienaren handelen derhalve tegen hoogstdeszelfs begeerte, wanneer zij eigen familie, of de inboorlingen van een zeker gewest, bij voorkeur bevorderen; ja verzaken, dus doende, de grondwet, welke aan elk gelijke aanspraak op ambten en bedieningen verzekert.

Daarenboven handelen sommige ambtenaren alzoo zeer inconsequent, en doen de veronderstelling geboren worden, dat zij eertijds slechts tegen *Nepotismus*, enz. schreeuwden, om uit den verwerswinkel of van de schaafbank tot hoogere waardigheden te geraken, zonder daarbij het belang van den lande eenigzins te hebben geraadpleegd.

's G. Dec. 1836. N.

† † † Voor het Behoeftige huisgezin, waarvan in de Arnhemsche §. § Courant van den 8sten en 13den dezer is melding gemaakt, is nader bij den Ondergeteekende, in onderscheidene Coupons, ontvangen eene som van f 14-84½, bedragende met het vroeger vermelde f 20-84½. — Op nieuw wordt de nood dier behoeftigen in de bekende milddadigheid van Neêrlands ingezetenen aanbevolen.

Arnhem den 17 December 1836.

C. A. THIEME.

WAGENINGEN den 15den December.

Op heden is alhier uit het geformeerde twaaftal door den breeden kerkeraad beroepen, de Wel Eerw. zeer Gel. Heer *J. P. van Harencarspel*, Predikant te Voorschoten en Veur.

Waterhoogte te Arnhem.

Den 18 Dec. 5 El 2 Palm 0 Duim; gewassen 0 Duim; gevallen 19 D.
Den 19 Dec. 5 El 1 Palm 5 Duim; gewassen 0 Duim; gevallen 5 D.

GETROUWD:

JOAN: TRIP,
van Utrecht,
en
JOSINE JASPERINE BURGERS.

ARNHEM, den 16den December 1836.

Eenige kennisgeving.

GETROUWD:

J. J. A. DIEBETS,
Gepensioneerd Ritmeester, Ridder van de Militaire Willems-Orde en het Legioen van Eer,
en
A. E. A. L. BARONNES VAN HUGENPOTH TOT MERDT.

ARNHEM den 17den December 1836.

Heden is alhier, in den ouderdom van ruim 56 jaren, overleden mijne zeer geliefde Echtgenoot *ANTHONIA HENDRINA ISABELLA BUD-DINGH.*

WAGENINGEN,
den 16den December
1836.

W. J. R. KES.

---

† § § In het het koffijhuis *het Zwijnshoofd*, te *Zutphen*, zullen, en wel des voormiddags ten 10 ure, op Donderdag den 15den December 1836, bij inzetting, en op Donderdag den 29sten volgende, bij finale toewijzing, in het openbaar geveild worden:

1°. De WINDKORENMOLEN in *Eefde*, gemeente *Gorssel*, met bijbehoorende WONINGEN en GRONDEN, te zamen groot 3 Bunders, 37 Roeden en 70 Ellen.

2°. Het BOERENERVE en GOED, *Wilpenk*, bij het Dorp *Gorssel*, aan den straatweg tusschen *Deventer* en *Zutphen* gelegen.

Zullende van dit Erve de te koop bieding geschieden, niet alleen bij elf perceelen, maar ook in zijn geheel; gelijk mede bij twee bijzondere afdeelingen, [illegible] uit 3 de andere [illegible]

Informatien te bekomen bij den Notaris *SCHLUITER*, te *Zutphen*.

---

† § † Ten overstaan van den Notaris Mr. *W. BLOEMERS*, te *Doesborgh*, zullen op den 28sten December 1836, des voormiddags om 10 ure, ten huize van Mejufvrouw *de Wed.e H. E IJ D E M A N*, in het Hof *Gelria*, binnen *Doesborgh*, finaal worden verkocht, de volgende, op den 14den dito bij inzet op prijs gestelde, goederen:

1°. De GEREGTE HELFT in een BOEREN-ERF, *Klein Kemnade*, onder *Wehl*, met BOUW-WEIDE-, BOSCH- en VELDGRONDEN, voor het geheel groot ongeveer 46 Bunder.

2. Vijf stukken BOUWLAND, onder *Drempt*, te zamen groot ongeveer 3 Bunders.

3° Drie AKKERMAALSBOSCHJES, mede onder *Drempt*.

4°. Eene KATERSTEDE, *het Steedje* genaamd, [illegible]

5°. Een HUIS en ERVE, met TUINTJE, binnen *Doesborgh*, aan de Meipoortstraat, gemerkt Wijk B. No. 240.

6°. Een dito HUIS en ERVE, met TUINTJE aldaar, aan de Verbrande of Bergstraat, Wijk B No. 212.

7°. Een MOESTUIN met TUINHUISJE, even buiten die stad, nabij het Molenveld.

Terwijl, te gelijkertijd, aan de meestbiedenden zullen verkocht worden onderscheidene SCHULDVORDERINGEN, ten laste der stad *Doesborgh*, rentende à 4 procento, en gedeeltelijk aflosbaar bij uitloting.

Alles breeder bij biljetten omschreven, terwijl nadere opgaven, omtrent de conditie, te bekomen zijn ten kantore van bovengenoemden Notaris. *Brieven franco.*

---

† † Op Dingsdag den 27sten December 1836, zal, ten huize van den Kastelein *J. A. NOLDUS*, te *Zevenaar*, ten overstaan van den Notaris Mr. *W. H. TAAY*, residerende te *Arnhem*, in het openbaar worden verpacht: De kapitale BOUWHOF, *op de Woerd*, te *Duiven* gelegen, bestaande, behalve de GEBOUWEN, in ruim 41 Bunders best BOUW- en WEILAND.

Waarvan de voorwaarden mede ter lezing liggen ten huize van *NOLDUS* voornoemd.

---

§ § † Op Maandag den 9den Januarij 1837, des avonds ten 6 ure, in *het Zwijnshoofd*, te *Arnhem*, openbare veiling bij inzet op hoogen, van het BOEREN-ERVE, *GROOT ZWETSELAAR*, onder *Lunteren*, in het *Noorderwoud*, bestaande in BOUWMANSHUIS, twee BERGEN, SCHAAPSCHOT, BAKHUIS en eene SCHUUR, met de daartoe behoorende TUINGROND, BOUW- en WEIDELANDEN, HOUTGEWASSEN en BEPOTINGEN, te zamen, volgens de opmetingen voor het Kadaster, bevattende 47 Bunders, 89 Roeden en 36 Ellen.

Waaromtrent informatiën te bekomen zijn ten kantore van den Notaris Mr. *G. v. u. B. O. K.*, te *Arnhem*, brieven postvrij.

---

† § † De Notaris Mr. *E. Æ HOOGLANDT*, te *Dieren*, is voornemens, om, op Donderdag den 29sten December 1836, aan te vangen des voordemiddags om 9 uur, op den huize *de Bokhorst*, te *Spankeren*, publiek erf huiswijze te verkoopen:

[illegible] en een guat KOEBEEST, DRIE [illegible] HOOI, MEST, MELK- en STALGEREEDSCHAP, onderscheidene mahonij en andere MEUBELEN, en eindelijk eene BRANDSPUIT, met koperen ketel, binnenwerks lang 52 duimen en breed 42 duimen; de lederen Slang met koperen pijp en inschroeven lang ruim 29 Ellen, de binnen Slang met de zak ruim 14 Ellen. — Alles daags voor de verkooping te bezigtigen.

---

† § † In de maand April 1837, op nader te bepalen dag, zal, te *Arnhem*, in het openbaar verkocht worden het BUITENGOED, *RUSTPLAATS*, gelegen op een half uur afstands van de Stad *Arnhem*, tusschen de *Heeren Huizen* [illegible] en *Klingelbeek*, voorzien van eene kapitale, moderne HEERENHUIZING, STAL, KOETSHUIS enz., om deszelfs aangename en fraaije ligging aan den Rijnstroom en verdere omgevingen allergunstigst bekend.

---

§ † § KERKVOOGDEN der Hervormde Gemeente, te *Nunspeet*, zijn voornemens, om, op Dingsdag den 27 December 1836, des middags ten *twaalf* uur, in de Herberg *de Vos*, te *Nunspeet*, Publiek AAN TE BESTEDEN: Het UITBOUWEN VAN EEN GEDEELTE VAN HET KERKGEBOUW, te *Nunspeet*, waarvan Bestek en Teekening ter lezing zullen liggen in bovengenoemde Herberg, en de aanwijzing *in loco* op den dag der aanbesteding zal geschieden.

---

† † † OPENBARE VEILING, op Zaturdag den 24sten December 1836, bij inzet, en op Zaturdag den 7den Januarij 1837, bij toeslag, [illegible] des [illegible] van het ERVE *VOORTHUIZEN*, ook wel het *GOOR* genaamd, gelegen onder *Drempt*, nabij *Doesborgh*. Narigten te bekomen ten kantore van den Notaris Mr. *W. C. KETJEN*, te *Doesborgh.*

---

† † † HOUTVERKOOPING, op Dingsdag den 27sten December 1836, des voormiddags precies om 10 uur, aan de *Gietelsche Brouwerij*, te *Voorst*, van een aantal merkwaardige ZWARE EN LANGE BEUKENBOOMEN, enz., onder den Huize *den Poll*, aldaar.

---

§ † § *H. STAMM*, Beurtschipper van *Rotterdam* op *Dusseldorp*, voerende het Schip, genaamd ANNA, welk Schip het ongeluk heeft gehad in den storm van den 29sten November dezes jaars op de rivier *de Waal*, nabij *Zalt-Bommel*, om te staan, noodigt bij deze alle degenen, die goederen zouden mogen hebben opgevischt of geborgen, welke uit het voornoemde Schip zijn weggespoeld of verloren geraakt, om daarvan opgave en aflevering te doen, te *Zalt-Bommel*, aan *G. VAN DRIEL*, Logementhouder aldaar.

*** OP HEDEN, is bij de Boekhandelaars *JOH. NOMAN* EN ZOON te *Zalt-Bommel*, van de pers gekomen:

J. H. BETTING; *Leerrede over Klaagliederen* III: 22a, bij gelegenheid van den ontzettenden brand, op den 29sten November ll. te *Beesd* na bij *Leerdam*, (*ten voordeele der noodlijdenden*) gr. 8vo. à 30 Cts.

Bovengenoemde Leerrede is mede verkrijgbaar gesteld, te Amsterdam bij W. Brave, Jr. en C. C. L. van Staden; — te Rotterdam bij J. van Baalen; — te 's Hage bij de Erven Thierry en Mensing en Zoon; — te Utrecht bij J. G. Terveen en Zoon; — te Schoonhoven bij S. E. van Nooten; — te Tiel bij D. R. van Wermeskerken; — te Gorcum bij J. Noorduyn; — te Nijmegen bij A. ten Hoet; — te Arnhem bij J. Az. Doijer; te Hoorn bij de Gebr. Vermande, — en te Haarlem bij J. B. van Loghem.

BIJ BROESE EN COMP., TE BREDA,
is van de pers gekomen:

I. REGTSKUNDIG TIJDSCHRIFT,

VOOR HET

NOTARIS-AMBT INGERIGT.

Derde Jaargang, 4de of laatste Stuk.

INHOUDENDE:

EERSTE AFDEELING. — *Bijdrage*; Beschikbaar gedeelte. — Hypotheken. — Huwelijksche voorwaarden. — Verkoop. — Akten in brevet. DERDE AFDEELING. — *Geregtelijke en Administratieve Beslissingen*: Fideicommissaire substitutien. — Bekwaamheid van getuigen. — Koop en verkoop. — Ontbinding van koopkontrakt. — Hijpotheken. — Verklaring van lastgeving. — Overdragt van nationale schuld. — Verkoop van vast goed. — Verkoop van erfgoed. — Verklaring van lastgeving. — Obligatie. — Scheiding. — Mutatie-regt. — Overwijzing van Schuld. — Voorwaardelijk legaat.

Dit Tijdschrift, waarvan nu reeds *drie* Jaargangen het licht zien, verschijnt op onbepaalde tijden, in 4 Stukken 's jaars, voor den prijs van Vier Gulden.

Van den *Eersten* en *Tweeden Jaargang* zijn nog complete exemplaren, voor denzelfden prijs, verkrijgbaar.

Een toenemend debiet mag dit Tijdschrift alom ten deele vallen, zulks is een genoegzaam bewijs voor deszelfs nuttige en doelmatige strekking.

H. VON DECKER'S

WERKDADIGE STRATEGIE,

NAAR HET HOOGDUITSCH,

DOOR

J. C. VAN RIJNEVELDT.

In gr. 8°, 263 bladz. Prijs ƒ 1,80.

Dit werk is verdeeld in XI Hoofdstukken en deze weder in verschillende onderdeelen.

Te ARNHEM, bij C. A. THIEME, Boekdrukker.